

Subjectieve fotografie

De van oorsprong Nederlandse fotografe Isabelle Pateer stelt een beknopte reeks foto's uit de reeks *Unsettled* tentoon die ze maakte in het polderdorp Doel bij Antwerpen. Dat zal wellicht moeten wijken voor een nieuw havendok, maar er wonen nog altijd mensen.

Isabelle Pateer combineerde een tijdlang freelance werk als projectmanager voor het Antwerpse FotoMuseum met creatief fotowerk, tot ze in 2007 besloot dat ze moest kiezen. Sindsdien combineert ze als full-time fotografe beelden in opdracht met eigen werk. De reeks *Unsettled* die ze in Doel maakte, beschouwt ze als de eerste die de toon kan zetten voor het uitbouwen van haar verdere artistieke carrière. Waarom werd het Doel?

"Doel is een interessant onderwerp omdat het actueel en lokaal is", legt Isabelle Pateer uit. "Daarnaast is het ook een universeel gegeven: wereldwijd moeten plekken wijken vanwege de industriële uitbreiding. Ik heb ook een persoonlijke band met Doel: mijn grootmoeder woont er tien kilometer vandaan."

Tallose fotografen zijn Isabelle Pateer al voorgegaan in Doel, maar dat ziet ze niet als een nadeel: "Dat dwingt je tot nadenken in hoeverre jouw benadering iets toevoegt en zich onderscheidt." In welk opzicht zijn haar foto's anders? "De foto's benaderen de situatie in Doel op een indirecte en eerder metaforische manier. Vroeger maakte ik vooral reportagewerk; met deze foto's ben ik meer de weg van het documentaire en het autonome opgegaan", zegt Pateer. "Ik werk nu tevens trager en in kleur en dat is iets wat ik in mijn nieuw werk wil voortzetten." De reeks *Unsettled* combineert portretten van jongeren die in Doel wonen met beelden van degraderende landschappen. Met de jongeren, zoals Christoph (hierbij afgedrukt) gaat ze op zoek naar een sterk beeld dat aspecten van de teloorgang van het dorp, maar ook de kracht en de toekomst, verbeeld in de jongeren, weergeeft. "Naast de keuze van het personage en de entourage probeer ik ook het gevoel te versterken dat ik in de foto wil leggen, zoals hier door middel van het lichtgebruik, het inflitsen. Zo probeer ik op een ander niveau met het onderwerp om te gaan. Ik ben er tenslotte al bijna drie jaar mee bezig." Enseneren is geen vies woord voor Isabelle Pateer, die zich met haar autonome en conceptuele fotografie plaatst in het interessante gezelschap van hedendaagse fotografen als Rob Hornstra, Carl De Keyzer, Martin Parr, Vivianne Sassen, Lise Sarfati en Alec Soth. "*Unsettled* is geen journalistiek werk. Ik vind het belangrijker om sfeer en suggestie op te wekken dan accurate informatie te leveren of de werkelijkheid pur sang weer te geven. Daarin schuilt volgens mij net de kracht van het werk." Waar trekt Isabelle de grens? "Een beeld moet kloppen in de reeks, de pose en setting mogen niet een spel op zichzelf worden. En dat hangt naast mijn aanwijzingen vaak ook van de personen af: de ene persoon verschijnt heel natuurlijk voor de lens en

ISABELLE PATEER CHRISTOPH, 2009.

bij sommige jongeren wordt het bijna pure modiefotografie. Dat soort beelden haal ik eruit."

Isabelle Pateer beschouwt haar werk niet echt als een aanklacht tegen wat er in Doel gebeurt, maar ze wil met dit actuele gegeven wel mensen aan het denken zetten. "Ik hoop dat het beelden zijn die een bepaalde tijdgeest typeren. Hoe zal men over twintig à dertig jaar kijken naar hoe de industrie omgaat met bewoonde plekken, dat fascineert me. Dat soort vragen wil ik oproepen."

Dat ze haar eigen opdrachtgever is voor deze reeks over Doel, vindt Isabelle Pateer iets positiefs. "Het ontbreken van een echte opdrachtgever laat je toe te graven in jezelf en te zoeken naar wat je eigen stijl is. Naarmate het project vordert, merk ik ook hoe mijn stijl evolueert. Het is een zoektocht: wat voor werkwijze verkies ik, hoe communiceer ik in beelden, hoe kan je het verhaal van Doel op een indirecte manier weergeven? Ik heb ontdekt dat het ook een pluspunt is dat Doel niet ver is van mijn uitvalsbasis Brussel, omdat je er dan vaak naar kunt terugkeren. Voor het vijftientigtal foto's waaruit de reeks nu bestaat, dwaalde ik tientallen keren in Doel rond. In het begin verken je de plek als het ware met je camera, later fotografeer je alleen nog de dingen waarvan je denkt dat ze wel kunnen werken. Het is ook goed om terug thuis te komen, de beelden te bekijken, er rustig over na te kunnen denken en dan weer terug te keren."

Voor haar trage fotografie kiest Isabelle Pateer uiteraard niet voor digitaal, maar werkt ze met analoge diafilm. "Het dwingt me de dingen goed te overdenken voor ik afdruk. Ik hou er erg van de 6x7-dia's te bekijken en in te scannen. De kwaliteit blijft volgens mij onovertroffen in vergelijking met mijn digitaal toestel dat ik voor werk in opdracht gebruik."

JAN BOSTEELS

OPENINGSTENTOONSTELLING BREDA PHOTO 2010

E19 / AFRIT 15+16

T/M 7 FEB, DO-ZO 12-17 UUR

CENTRUM C; REIGERSTRAAT 16, BREDA

TEL: 076-5214960

E-MAIL: INFO@BREDAPHOTO.NL

WWW.BREDAPHOTO.NL

WWW.OTHERWEYES.COM